

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521203503
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7521203503.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. C., R.. X.X.XXXX, A. C., R.. X.X.XXXX, O. A. C., R.. X.X.XXXX, zastúpených v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., pochádzajúcich z matky K. C., R.. X.XX.XXXX, D. Q. X, C., právne zastúpenej JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou so sídlom Bajzova 2, Košice, a otca N. C., R.. XX.X.XXXX, D. Ď. XX, W., právne zastúpeného JUDr. Dušanom Antolom, advokátom so sídlom Krivá 23, Košice, v konaní o nahradenie súhlasu rodiča so zápisom maloletých detí do školského zariadenia a o nahradenie súhlasu otca so zápisom maloletého N. C. na povinne voliteľný predmet, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. K3-9P/42/2021-257 zo dňa 10.10.2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

- Otec podal návrh na nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletých detí do základnej školy v W., W.. C. D..
- Matka podala návrh na nahradenie súhlasu otca s návštevou maloletého N. v základnej škole C. a ktorým by nahradil súhlas otca s návštevou N. na povinne voliteľnom predmete rímskokatolícke náboženstvo.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

- Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

I. Návrh otca na nahradenie súhlasu matky zo zmenou školského zariadenia maloletých detí z a m i e t a .

II. Nahrádza súhlas otca zo zápisom maloletého N. C., R.. XX.XX.XXXX do U. Š.J. C., H. XXX, C..

III. Nahrádza súhlas otca zo zápisom maloletého N. C., R.. XX.XX.XXXX na K3-9P/42/2021 2 povinne voliteľný predmet rímskokatolícke náboženstvo na U. Š. C., H. XXX, C..

IV. Ruší neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. K3-9P/42/2021-74 zo dňa 2.8.2021.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že potreba posúdenia tejto otázky vyvstala podľa názoru súdu prvej inštancie len z dôvodu dlhodobu vysoko konfliktného vzťahu rodičov, ktorý zasiahol deti natoľko, že museli byť odobraté zo starostlivosti rodičov a umiestnené v liečebno-výchovnom zariadení. V krátkom čase tak došlo k zmene výchovného prostredia detí od matky k otcovi, následne do sanatória a v súčasnosti do CDR, mal. N. naspäť do starostlivosti matky. V priebehu uvedeného obdobia deti navštevovali tri školské zariadenia. Súd má za to, že v živote detí je v súčasnosti najviac potrebná stabilita a upokojenie situácie. Maloletí A. a A. sú v N. ročníku základnej školy, kedy sa pripravujú a budú absolvovať prijímacie skúšky na strednú školu, ktoré ovplyvnia ich ďalšie smerovanie v živote. Nebolo by vôbec vhodné tento proces narušiť ďalšou zmenou školského zariadenia a takéto rozhodnutie by ohrozilo ďalšiu prípravu maloletých detí na budúce povolanie. V súčasnej škole maloleté deti nedeklarujú žiadne problémy, žiadne problémy neoznámila ani škola, ani rodičia, či kolízny opatrovník.

5. Súd prvej inštancie nahradil súhlas otca so zápisom maloletého N. na povinne voliteľný predmet rímskokatolíckej náboženstvo z toho dôvodu, že to považoval za nevyhnutné za účelom zamedzenia vzniku neospravedlnených absencií maloletého v rámci povinnej školskej dochádzky. Čo sa týka voľby tohto predmetu v rozsahu náboženstvo (a aké) alebo etická výchova, k tomuto sa otec maloletých detí vôbec nevyjadril a voľbu matky v tomto rozsahu nerozporoval, ani nenavrhol zápis maloletého na odlišný povinne voliteľný predmet. Na zabezpečenie účasti dieťaťa na tomto predmete preto súd návrhu matky vyhovel.

6. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 35 zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

7. Súd prvej inštancie uviedol, že o trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

III. Odvolanie, vyjadrenie účastníkov konania

8. Proti napadnutému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. V odvolaní argumentoval tým, že celé konanie považuje od začiatku za skorumpované, účelové konanie zo strany matky detí a jej advokátky a najväčšieho komplica matky kolíznej opatrovníčky K.. B.. Cieľom konania kolíznej opatrovníčky je vylúčiť ho zo života jeho syna N. a zneužila na to súd, ktorý rozhodol nesprávne a rozhodnutie už bolo dopredu napísané. V prílohe odvolania priložil aj trestné oznámenie, ktoré podal na K.. B.. Kolízna opatrovníčka klamala, že má dôkazy o tom, že mu základná škola poslala k podpisu na začiatku školského roka záujmové krúžky jeho syna N.. V prílohe k odvolaniu zaslal súdu aj vyjadrenie školy a prihlášku podpísanú jeho osobou, ktorú mu škola zaslala až teraz, nie na začiatku školského roka, ktorú obratom podpísal, aby jeho syn mohol navštevovať predmet náboženstvo. Uviedol, že je smutné, že jeho bývalá manželka toto konanie zneužila vo svoj prospech, aby klamstvom dosiahla cieľ, vylúčiť ho zo života jeho syna. Otec vo svojom odvolaní zároveň uviedol, že jeho synovia A. a A. z dôvodu konania ich matky trpia v domove, pričom maloletý N. môže bývať u matky. Žiadal, aby odvolací súd toto konanie ako nedôvodné v celom rozsahu zamietol, pretože rozhodnutie je založené na klamstve. Žiadal, aby mu súd po predložení dôkazov prinavrátil jeho práva, ktoré mu boli uznesením zobrať.

9. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

10. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca zotrval na svojich vyjadreniach počas konania.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku

bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dostatočne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

16. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia vychádzal zo skutočne zisteného stavu súdom prvej inštancie. V rámci odvolacieho konania rozhodoval o podanom odvolaní otca proti rozsudku, ktorým súd zamietol návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zmenou školského zariadenia maloletých detí a ktorým nahradil súhlas otca so zápisom maloletého N. do základnej školy C. a na povinne voľiteľný predmet rímskokatolíckeho náboženstva.

19. Z obsahu spisu, ako aj pripojených spisov je zrejmé, že rodinná situácia maloletých detí sa v priebehu rokov 2018, teda od rozvodu manželstva až doposiaľ, dramaticky menila. Maloleté deti boli na čas po rozvode manželstva zverené do osobnej starostlivosti matky, následne do osobnej starostlivosti otca. V

konaní sp.zn. 19P/161/2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti vyňaté z rodiny a umiestnené v Q.-C. I. J. - D.. Neodkladným opatrením nariadeným Krajským súdom v Košiciach pod sp.zn. 8CoP/180/2022 zo dňa 22.8.2022 boli maloletí A. a A. zverení do dočasnej starostlivosti P. N. A. O. W. J.Š. R. C. a maloletý N. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bol zakázaný styk s maloletými deťmi počas trvania neodkladného opatrenia. Aj v súčasnosti prebiehajú na Mestskom súde v Košiciach viaceré konania týkajúce sa maloletých detí (sp.zn. K3-21P/36/2023 o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému A. a A.; sp.zn. 84P/11/2023 o pozbavenie rodičovských práv a povinností otca maloletých detí; sp.zn. 84P/8/2023 o zvýšenie výživného k maloletému N.).

20. Vychádzajúc z Dohovoru a právach dieťaťa a základných ustanovení Zákona o rodine, zásadným vodítkom pri rozhodovaní súdu v rodinnej agende musí byť vždy najlepší záujem dieťaťa. Medzi najdôležitejšie rodičovské práva a povinnosti patrí starostlivosť o dôslednú výchovu maloletých detí. Inak povedané, byť rodičom znamená prevziať zodpovednosť za výchovu dieťaťa. Ak rodič plní túto povinnosť riadne, štát mu poskytuje ochranu. Ak však dôjde k ohrozeniu, resp. porušeniu zdravého vývoja dieťaťa, dáva Zákon o rodine štátu oprávnenia vykonať oprávnenia na nápravu takého stavu. Je zrejmé, že v dôsledku nesprávneho výchovného prístupu rodičov došlo k zásahu štátu cestou súdnych rozhodnutí do ich rodičovských práv a povinností s cieľom eliminovať negatívne dôsledky toho stavu a zastabilizovať situáciu maloletých detí. V súčasnosti sa maloletý N. nachádza v osobnej starostlivosti matky a navštevuje základnú školu C., X. ročník. Maloletí A. a A. sú umiestnení v P. N. A. O. W. J. R. C. a navštevujú základnú školu J. X, J., X. ročník.

21. Odvolací súd tu plne súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že nie je dôvod na zmenu školského zariadenia u maloletých detí A. a A., ktorí sú žiakmi X. ročníka základnej školy, v škole dosahujú veľmi dobré výsledky. Aktuálne sa pripravujú na prijímacie skúšky na strednej škole podľa nastaveného študijného programu. V konaní nebol zistený žiadny dôvod na zmenu základnej školy. Z vyjadrenia samotných maloletých detí nevplynulo nič, čo by odôvodňovalo takúto zmenu. Otec tento návrh podal v čase, keď boli maloleté deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, v čase rozhodovania súdu už boli deti v starostlivosti CDR. Zmena základnej školy za danej situácie by nebola v najlepšom záujme maloletých detí.

22. Maloletý N. sa nachádza v osobnej starostlivosti matky. Vzťah medzi maloletým N. a matkou sa upevnil. Maloletý navštevuje spádovú základnú školu, v škole má kamarátov z obce, kde býva spolu s matkou. V škole sa mu páči, sám uviedol, že je v škole spokojný. Z charakteristiky školy vyplýva, že ide o milé, snaživé dieťa, bez výchovných problémov. Zmena školského zariadenia by pre maloletého N. opätovne znamenala ďalšiu významnú zmenu v jeho živote, keďže N. a A. ročník základnej školy navštevoval v Q. D.. V súčasnosti je v škole, ktorú navštevuje, zastabilizovaný, má tam kamarátov, učí sa výborne. Otec maloletého neuviedol súdu žiaden relevantný dôvod na zmenu školského zariadenia u maloletého N.. Odvolací súd sa tu plne stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento návrh otca posúdil v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

23. Súd prvej inštancie vo výroku III. nahradil súhlas otca so zápisom maloletého N. C. na povinne voliteľný predmet rímskokatolíckeho náboženstva. Otec maloletého neuviedol, ktorý povinne voliteľný predmet by mal podľa jeho názoru maloletý syn navštevovať. V odvolaní dokonca uviedol, že nebude synovi brániť, aby navštevoval náboženstvo. Z vyššie uvedeného nie je odvolaciemu súdu zrejmé, čo chcel otec tým, že nedal škole súhlas s návštevou syna na povinne voliteľnom predmete a podaním odvolania proti danému výroku súdu prvej inštancie dosiahnuť.

24. K odvolacej námietke otca, že rozhodnutie bolo už vopred napísané a že vychádza z klamstiev kolíznej opatrovníčky, odvolací súd zdôrazňuje, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutočne zisteného stavu vyvodzuje právne závery a na zistený skutočný stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Súd prvej inštancie pri zisťovaní skutočného stavu nevychádzal len zo správy a šetrení vykonávaných kolíznou opatrovníčkou, ale aj z výsluchu účastníkov konania, správ základných škôl, ktoré maloleté deti navštevujú, zisťovaného názoru samotných maloletých detí, ako aj pripojených spisov. V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia Zákona o rodine a správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

25. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

26. Odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 52 CMP.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).